

Askerî memurlar hakkındaki Kanunun 3128 sayılı Kanunla değiştirilen 5 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Bütçe komisyonları raporları (1/158)

T. C.

Başbakanlık

15 . III . 1951

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-1931, 6-958

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

1455 sayılı Askerî Memurlar Kanununun 3128 sayılı Kanunla değiştirilen 5 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 2 . III . 1951 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

GEREKÇE

3128 sayılı Kanunun 1 nci maddesi hükmüne göre yabancı memleketlerde Askerî Yüksek mühendislik tahsilini tamamlayanların memuriyetleri 5 nci sınıftan ve askerî mühendislerinki altıncı sınıftan başlar.

4273 sayılı Terfi Kanununun bekleme sürelerine ait 10 ncü maddesinde 5611 sayılı Kanunla yapılan son değişiklikler dolayısıyla, harb okulundan yetişen bir subayın yüzbaşılığa yükselmesi için geçireceği süre eskisine nazaran üç yıl fazlaşmıştır. Bu durum karşısında; 3128 sayılı Kanunun yukarıda sözü geçen hükmü muhafaza edildiği takdirde yabancı memleketlerde tahsil göre yüksek mühendisler Harb Okulundan yetişen subaylara bundan evvelki duruma nispetle üç yıl takaddüm edeceklerdir.

Subaylara mahsus bekleme sürelerinin değiştirilmesinden mütevellit bu takaddümü önlemek ve 3128 sayılı Kanunla eski bekleme sürelerine göre sağlanmış olan karşılıklı statülerini aynı şekilde muhafaza etmek maksadiyle işbu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 1/158

Karar No. 16

13 . IV . 1951

Yüksek Başkanlığa

1455 sayılı Askerî Memurlar Kanununun 3128 sayılı Kanunla değişen 5 nci maddesinin üçüncü fıkrasının değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanıp Komisyonumuza havale buyrulmuş olan kanun tasarısı ile gerekçesi incelendi.

Gerekçede tafsil olunan sebeplere ve Komisyonumuzda hazır bulunan Millî Savunma Bakanı ile Bakanlık temsilcilerinin verdikleri izahlara göre :

3128 sayılı Kanunun birinci maddesi hükümlerine göre yabancı memleketlerde Askerî Yüksek mühendislik tahsilini tamamlayanların memuriyetleri beşinci sınıftan ve askerî mühendislerin de altıncı sınıftan başladığı,

Ve bilâhara 4273 sayılı Terfi Kanununun bekleme sürelerine dair olan 12 nci maddesinin 5611 sayılı Kanunla değiştirilmiş olan yeni hükümlerine nazaran, Harb Okulundan yetişen bir subayın yüzbaşılığa yükselmesi için geçireceği sürenin eskisine nazaran üç yıl fazlalaştırılmış olduğu,

Ve bu duruma göre, 3128 sayılı Kanunun hükmü muhafaza edildiği takdirde, yabancı memleketlerde tahsil gören yüksek mühendislerin Harb Okulundan yetişen subayların, bun-

dan evvelki duruma nispetle, üç yıl takaddüm etmeleri icabedeceği anlaşılmıştır.

Subaylara mahsus bekleme sürelerinin değiştirilmesinden doğan bu takaddümü önlemek ve 3128 sayılı kanunla eski bekleme sürelerine göre sağlanmış olan karşılıklı statülerini aynı şekilde muhafaza etmek maksadıyla hazırlanmış olan kanun tasarısının aynen kabulüne Komisyonumuzca da oybirliği ile karar verilerek havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna vermek üzere Yüksek Başkanlığa susunulur.

Millî Savunma Komisyonu Başkanı
Kocaeli
Gl. S. Önhon

Sözcü
Kastamonu
Gl. R. Taşkın

Kâtip
Niğde
H. N. Yurdakul
İmzada bulunamadı

Afyon K.	Bolu	Çanakkale
Gl. A. Sâbis	Gl. F. Belen	S. Endik
Diyarbakır	Kars	Kastamonu
Y. K. Aktuğ	H. Tugaç	Gl. G. Deniz
Kayseri	Konya	Kütahya
Gl. İ. Berkak	Z. Barlas	Gl. B. Beşin
Rize	Sivas	
K. Balta	B. Tamer	

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/158

Karar No. 99

9. VI. 1951

Yüksek Başkanlığa

Askerî memurlar hakkındaki Kanunun 3128 sayılı Kanunla değiştirilen 5 nci maddesinin üçüncü fıkrasının değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Başbakanlığın 15. III. 1951 tarihli ve 6/958 sayılı tezkere-i ile sunulan kanun tasarısı, Millî Savunma Komisyonu raporu ile birlikte Komisyonumuza havale olunmakla Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları temsilcileri hazır oldukları halde incelenip görüldü.

Hükümet gerekçesinde; 3128 sayılı Kanunun birinci maddesi hükmüne göre yabancı memleketlerde askerî yüksek mühendislik tahsilini tamamlayanların memuriyetleri 5 nci ve askerî mühendislerin 6 nci sınıfından başladığı cihetle 4273 sayılı Terfi Kanununun bekleme sürelerine ait 10 ncu maddesinde 5611 sayılı Kanunla yapılan son değişiklikler dolayısıyla, Harb Okulundan yetişen bir subayın yüzbaşılığa yükselmesi için geçireceği süre eskisine nazaran üç yıl fazlaşmış olduğundan 3126 sayılı Kanunun yukarıda sözü geçen hükmü muhafaza edildiği takdirde yabancı memleketlerde tahsil gören yüksek mühendisler Harb Okulundan yetişen subaylara, bundan evvelki duruma nispetle üç yıl təkaddüm edeceklerinden bunu önlemek ve 3128 sayılı Kanunla eski bekleme sürelerine göre sağlanmış olan karşılıklı statülerini aynı şekilde muhafaza etmek maksadıyla tasarının hazırlanmış olduğu bildirilmektedir.

Tasarıyı tetkik eden Millî Savunma Komisyonu Hükümet gerekçesinde izah olunan sebepleri yerinde görerek maddeleri oy birliği ile ve aynen kabul etmiştir.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde; 5611 sayılı Kanunun meriyete girdiği 30. VI. 1950 tarihinden sonra tahsillerini başarı ile bitirmiş olan askerî yüksek mühendisler hakkında da bu tasarı hükmünün uygulanacağına dair Hükümetçe tanzim olunan geçici maddenin tasarıda yer almaması ve mezkûr kanunun meriyet tarihi ile bu tasarının kanuniyet kesbedeceği tarih arasında bu gibiler hakkında eski kanun hükümlerinin uygulanması gerekeceğine dair fikirler ileri sürülmüş ise de istisnai bir vaziyetin hudusuna ve bu suretle bir adaletsizliğe meydan vermemek ve aynı hak sahibi kimseler arasında muadeleti temin bakımından geçici maddenin tasarıda yer alması lüzumu kabul edilmiştir.

5611 sayılı Kanunla subaylara mahsus bekleme sürelerinin değiştirilmesinden doğan bir ahanksızlığı ve adaletsizliği önlemek ve 3128 sayılı Kanunla eski bekleme sürelerine göre sağlanmış olan karşılıklı statülerini aynı şekilde muhafaza etmek maksadıyla hazırlanmış olan kanun tasarısı Hükümetin teklifi ve hile aynen kabul edilmiştir.

Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkanvekili Sözcü Kâtip

Burdur	Çanakkale	Bursa
F. Çelikbaş	E. Kalafat	H. Şaman
Ankara	Aydın	Balıkesir
M. Bayramoğlu	E. Menderes	E. Budakoğlu
Çanakkale		Eskişehir
K. Akmanlar		A. Potuoğlu
İstanbul		İstanbul
Geçici maddeye muhalifim.		C. Türkgeldi
A. Hamdi Başar		
İzmir	Kastamonu	Konya
B. Bilgin	H. Türe	R. Birand
Malatya		Mardin
Geçici maddeye muhalifim.		K. Türkoğlu
M. S. Ete		
Ordu	Rize	Sivas
R. Aksoy	O. Kavrakoğlu	H. İmre
Trabzon		Urfa
Geçici maddeye muhalifim.		Geçici maddeye muhalifim.
S. F. Kalaycıoğlu		F. Ergin

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1455 sayılı Askerî Memurlar Kanununun 3128 sayılı Kanunla değişen 5 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine ve bu Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — 1455 sayılı Askerî Memurlar Kanununun 19 şubat 1937 tarihli ve 3128 sayılı Kanunla değişen 5 nci maddesinin 3 ncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

« Öğrenimi başarı ile bitiren askerî yüksek mühendislerin memuriyetleri kıdemli 6 ncı sınıftan ve askerî mühendislerinki 6 ncı sınıftan başlar ».

GEÇİCİ MADDE — 30 Haziran 1950 tarihinden sonra öğrenimlerini başarı ile bitirmiş olan askerî yüksek mühendisler hakkında da yukarıdaki hüküm uygulanır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Millî Savunma ve Maliye Bakanları yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
S. Ağaoğlu

Devlet Bakanı
F. L. Karaosmanoğlu

Millî Savunma Bakanı
Refik Ş. İnce

Dışişleri Bakanı
F. Köprülü

Millî Eğitim Bakanı
T. İleri

Ekono. ve Ticaret Bakanı
Z. H. Velibese

G. ve Tekel Bakanı
N. Özsan

Ulaştırma Bakanı
S. Kurtbek

İşletmeler Bakanı
Muhlis Ete

Adalet Bakanı
H. Özyörük

İçişleri Bakanı
R. Nasuhioğlu

Maliye Bakanı
H. Polatkan

Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinioğlu

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. E. H. Üstündağ

Tarım Bakanı

Çalışma Bakanı
H. Köymen